

MINISTRI KÄSKKIRI

17.04.2024 nr 8-1/3615-1

Justiitsministri käskkirja muutmine

Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4, Vabariigi Valitsuse seaduse § 49 lõike 1 punkti 3 ja § 52 lõike 1 ning Vabariigi Valitsuse 23.12.1996 määrusega nr 319 „Justiitsministeeriumi põhimääruse kinnitamine“ kinnitatud „Justiitsministeeriumi põhimäärus“ punkti 19 alusel:

1. Muudan ministri 16. augusti 2023. a käskkirja nr 58 „Toetuse andmise ja kasutamise tingimuste ja korra kehtestamine kinnipeetavate keeleõppeks ja lõimumistegevusteks“ (edaspidi nimetatud „käskkirj“) järgmiselt:

- 1.1. Käskkirja lisa punkti 3.1.2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3.1.2 Tegevuse kirjeldus

Riigikeele õpe viiakse läbi Viru, Tartu ja Tallinna vanglates A1 kuni C1 tasemel panustades eelkõige osaoskuste kursuste, erinevate teiste paindlike õppevormide ning aktiivset keeleoskust arendavate ja iseseisvat õpet soodustavate tegevuste läbiviimisesse. Toetatava tegevusega võimaldatakse erineva emakeelega kinnipeetavatele eesti keele õpet, mis toetaks kõiki vajalikke osaoskuseid (kuulamine, lugemine, rääkimine ja kirjutamine) ja mida võidakse õpetada ka eraldi kursustena. Õpperühma suurus peab toetama õppimise efektiivsust, et keeleõpetajatel oleks võimalik õppetööd läbi viia personaalsemalt. Rühmade planeerimisel arvestatakse, et kinnipeetav saaks võimalikult kiiresti jätkata järgmise taseme kursusel, tehes kursuse lõpus riikliku keeleeksami, mis on eelduseks järgmisele kursusele saamisel. Osaoskuste kursuste ja teiste paindlike õppevormide kasutamine toetab tasemekursuste õpet ning riiklike tasemeeksamite sooritamist. Juhul, kui kursus jääb vanglast vabanemise tõttu pooleli või eksam sooritamata, on võimalik iseseisvalt isiku enda kulul või tasuta õpinguid jätkata väljaspool vanglat keeleõpet pakkuvas koolitusasutuses, kui vanglast vabanenu seda peaks soovima. Tegevus hõlmab ka keeleõppe arendamiseks vajalike uuringute, disainmõtlemise-põhiste (sh teenusdisain, infodisain, õigusdisain) keeleõpet toetavate materjalide, analüüside, meetodikate, õppematerjalide ja testide, sh veebipõhiste testide ja e-õppematerjalide või muude keeleõppega seonduvate meetodiliste ja interaktiivsete abivahendite väljatöötamist, edasiarendamist ja ajakohastamist. Kuivõrd keeleõpe on üks osa lõimumistegevustest ja kui tegevus on rohkem seotud lõimumistegevuse kui keeleõppega, siis võib keeleõppe tegevusi planeerida ka lõimumistegevuste alla.“.

- 1.2. Käskkirja lisa punkte 3.2.1 kuni 3.2.3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3.2.1 Tegevuse eesmärk

Toetatava tegevuse eesmärk on erineva emakeele ning kultuuritaustaga kinnipeetavate kaasamine Eesti ühisesse inforuumi ning nende teadlikkuse tõstmine Eesti väärtus- ja kultuuriruumist, ühiskonnakorraldusest ning Euroopa Liidust mh selleks, et temaatiliste koostöötegevuste kaudu toetada nende lõimumist Eesti ühiskonnaga ning arendada lõimumismetoodikate kasutamist vanglateenistuses. Kõigi lõimumistegevuste eesmärk on aidata kaasa Eestis sidusa ja stabiilse ühiskonna kujunemisele, kus eri keele- ja kultuuritaustaga inimesed on omaks võtnud Eesti identiteedi ning peavad Eestit oma

kodumaaks, osalevad aktiivselt ühiskonnaelus, sh tööhõives, elukestvas õppes ja kodanikuühiskonnas, jagavad demokraatlikke väärtusi, annavad oma osa riigi ja ühiskonna arengusse ning orienteeruvad Eesti kultuuriruumis.

3.2.2 Tegevuse kirjeldus

Lõimumistegevused hõlmavad füüsilise keskkonna ja lõimumist soodustava ühise infovälja arendamist, sh vanglates kinnipeetavatele suunatud juhiste ja infomaterjalide kasutajakeskset disainimist, keelelist lihtsustamist ja visualiseerimist ning praktilist õpet loengute, kursuste, seminaride vms koostöövormide abil Eesti ühiskonna- ja kodanikuõpetusest. Praktiliste tegevuste käigus suureneb kinnipeetavate teadlikkus kehtivatest normidest ja olemasolevast sotsiaalsest tugivõrgustikust, tutvustatakse tegevuses osalejatele Eesti riigi õiguslikku ja poliitilist korda, traditsioone, kirjandust, kultuuri ja ajalugu ning Euroopa Liidu institutsioone ja selle tegutsemis- ning toimimispõhimõtteid. Sealhulgas viiakse läbi kultuuriasutuste haridusprogramme (sh lihtsas eesti keeles) ning juhendatud töötubasid, mis toetavad lõimumist, keeleõpet ja mõne uue oskuse arendamist (nt käsitöö, kultuuriklubi, aruteluringid). Lõimumise edendamiseks vanglateenistuses arendatakse uusi lõimumismetoodikaid, viiakse läbi analüüse või uuringuid, tellitakse disainmõtlemis-põhiseid (nt teenusdisaini, infodisaini, õigusdisaini) teenuseid, töötatakse välja õppematerjale, trükiseid või muid lõimumisega seonduvaid meetodilisi ja interaktiivseid abivahendeid, mille arendamise käigus saab vanglateenistus uued teadmised ja meetodid, kuidas neid läbi viia. Sihtrühma kaasavad arendused võimaldavad ühtlasi toetada osalejate aktiivset eesti keele kasutust ning soodustada kahepoolset lõimumist.

3.2.3. Tegevuse tulemus

Vanglateenistuse lõimumistegevustes osalemise tulemusena kasvab kinnipeetavate sidusus Eesti ühiskonna ja ühise inforuumiga, sealjuures kasvab nende teadlikkus Eesti riigist, ühiskonnast, kultuurist, ajaloost, keelest jne. Ühtlasi aitab see vangistusest vabanemisel kaasa sujuvamale sulandumisele kogukonda. Lõimumistegevustes osalemine toetab osalejate võimekust otsida informatsiooni Eestis elamise, töötamise, õppimise, sotsiaalteenuste, seadusandluse jms kohta. Lisandväärtusena tõuseb sihtrühma valmidus kasutada sarnaseid teenuseid ja osaleda sarnastes tegevustes ning Eesti ühiskonnaelus laiemalt ka pärast vabanemist.“.

1.3. Käskkirja lisa punkti 7.4.2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7.4.2. keeleõppe, sh keeleõppenõustamise ja keeletestimise kulu, lõimumistegevuste, sh loengute, kursuste (nt käsitööring, kultuuriklubi, loovtegevus), kultuuriasutuste haridusprogrammide, seminaride, meeskonnakoolituste, ühiskohtumiste, mõtte- ja arutelutalgute (nt ringide, filmi-, kunsti või muusikaõhtute, raamatukogu või spordipäevade, tähtpäevade ja e-riigi teenuste tutvustamise, lauamänguõhtute) korraldamise ja osalemise kulu, sh keeleõpetaja, töötubade juhendaja (nt ajaloolase, kultuuritegelase, kirjaniku, õigusteadlase), lektori või koolitaja tasu ja tema kulud seoses koolitusega (sh majutus-, transpordi- ja reisikulud); ruumide ja tehnika rent, toitlustus;“.

1.4. Käskkirja lisa punkti 7.4.3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7.4.3. riigikeele õppekavade koostamine, keeleõppe, koolitusmaterjalide (sh e-õppematerjalide, interaktiivsete veebirakenduste loomine keeleõppeks ja keeleõppe testimiseks), olemasolevate õpikute trükkimise ning keeleõpikute, sõnaraamatute, vestmike, harjutuste kogumike, iseseisvaõppe ja paralleeltekstidega õppematerjalide, sõnakaartide, keeleõppepäevikute vms abivahendite ostmise kulu, kaasaegsete keeleõppemetoodikate, infomaterjalide ja juhiste kulu (sh materjalide ja e-kursuste/moodulite koostamine, toimetamine, kujundamine, trükkimine, paljundamine, levitamine ja tootmine), keeleõppe arendamisega seotud uuringute ja analüüside, sh kasutajauuringu ja disainmõtlemise (nt teenusdisaini, infodisaini, õigusdisaini) tellimine ja teenuste kujundamine, pilootprojektide elluviimine, koolitusmaterjalide koostajate, hindajate ja IT-lahenduste loojate eksperditasud;“.

1.5. Käskkirja lisa punkti 7.4.4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7.4.4. uute lõimumismeetodite (sh õpikute, materjalide, e-õppevahendite) loomine, arendamine, ajakohastamine vanglateenistuses; lõimumismetoodika tellimise ja arendamisega seotud kulud; lõimumistegevuste (aktiiv)õppe- ja infomaterjalide kulu (sh litsentsi- ja autoritasu); lõimumistegevuste arendamisega seotud analüüside ja uuringute (sh kasutajauuringu, disainmõtlemise (nt teenusdisaini, infodisaini, õigusdisaini) tellimine) ja teenuste kujundamine (sh materjalide ja interaktiivsete võimaluste tellimise, toimetamine, kujundamine, trükkimine, paljundamine, levitamine ja tootmine või valmisolevate teenuste, sh e-teenuste, kasutamise tugi) või vajalike digitaalsete teenuste või IT-lahenduste väljatöötamise, ajakohastamise ja arendamise kulu; eksperttasud;“.

1.6. Käskkirja lisa punkti 7.6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7.6 Ühikuhinna alusel hüvitatakse eesti keele õppimise tasu. Ühiku hind (õppimise tasu määr) on 69,03 eurot kuus. Õppimise tasu määrast makstakse kinnipeetavale iga kuu hiljemalt järgneva kuu 10. kuupäevaks välja 30 protsenti. Pärast õppetöö läbimist positiivsete tulemustega, makstakse kinnipeetavale õppetöö lõpus välja ülejäänud 70 protsenti õppimise tasu igakuisest määrast. Õppetöö on läbitud A1 taseme puhul positiivsete tulemustega ja kinnipeetav saab liikuda järgmisele tasemele, kui kinnipeetav on pärast õppekava läbimist omandanud vähemalt 51 protsenti õppeasutuse või õpetaja poolt kinnitatud õppekava materjalist ja ta on sooritanud koolieksami. A1 taseme õppetöös, osaoskuste kursustel ja teistes paindlikes õppevormides õppetöös osalemise eest kinnipeetavale õppimise tasu ei maksta. A2-C1 tasemekursuste puhul on õppetöö läbitud positiivsete tulemustega, kui kinnipeetav on pärast õppekava läbimist omandanud vähemalt 51 protsenti õppeasutuse või õpetaja poolt kinnitatud õppekava materjalist ning sooritanud ja saanud keeleksami haridus- ja teadusministri 13.06.2011 määruse nr 24 § 7 lõike 2 alusel vähemalt 60 protsenti võimalikust punktisummast, kusjuures ühegi osaoskuse tulemus ei tohi olla 0 punkti. A2-C1 tasemekursustel õppimise eest makstakse kinnipeetavale õppimise tasu. Nende kalendrikuude eest, millal auditoorne õppetöö ei toimu terve kuu ulatuses, arvutatakse tasu proportsionaalselt õppetöös osaletud ajaga. Tasu maksmine vormistatakse vangla direktori käskkirjaga.“.

1.7. Käskkirja lisa punkti 8.5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Pärast maksetaotluse esitamist määrab RÜ elluvijale kuludokumentide esitamise tähtaja. Elluvijaja esitab RÜ-le kulu tekkimise aluseks olevad dokumendid, sh need riigihanke läbiviimisega seonduvad dokumendid, mis ei sisaldu riigihangete registris.“.

2. Käskkirja punkti 1.7 rakendatakse tagasiulatuvalt alates 01. septembrist 2023.

3. Ülejäänud käskkirja punkte rakendatakse tagasiulatuvalt alates 01. jaanuarist 2024.

/allkirjastatud digitaalselt/

Madis Timpson
Justiitsminister